

novoles

glasilo delovne organizacije

straža pri novem mestu,
leto XXVI

22. januar 1987
številk 1

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc (glavni in odgovorni urednik), Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Stanka Šnidaršič, Jadran Šnidaršič, Marko Švent, Darja Horvat, Miha Srebrnjak in Vid Fajdiga. Izdaja Delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n.s.o. Novo mesto — Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3.300 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije z odločbo št. 421/72 z dne 31. januarja 1978 oproščeno temeljnega prometnega davka. Stavek in prelom v DIC tozdr Grafika, tisk v tiskarni Novo mesto.

Dragi bralci!

Ponovno smo se srečali, tokrat prvič v novem letu. Že kar precej časa je poteklo od izida zadnje številke našega glasila. Med tem se je v Novolesu tudi marsikaj zgodilo.

Za konec leta je značilno, da se dogodki vrstijo kot na filmskem traku. Tako smo bučno, veselo in še kar zadovoljno proslavili konec lanskega leta in si zaželeli vse najboljše v novem, letošnjem letu. Pri tem se nismo zavedali, ali se pa nismo hoteli zavedati temočnih oblakov, ki visijo nad Novolesom. Že prve dneve v novem letu pa smo se morali srečati z vso resničnostjo, s katero se bomo morali, radi ali ne radi, spoprijeti v tem letu. V prvi vrsti se bomo morali boriti za ugodnejše finančne rezultate, ki nam sedaj kot Damoklejev meč kažejo nemirno prihodnost. V drugi vrsti bo treba rešiti organizacijske težave, v katere smo prav tako, morda po nepotrebnem, zabredli in si s tem sami sebi naredili levjo uslugo. Vsekakor predstavlja leto 1987 prelomnico za

Novoles. Z vso resnostjo, odgovornostjo, poštenostjo, in strokovnostjo bo treba pristopiti k reševanju navedenih problemov. V svoji zgodovini je Novoles večkrat zapadel v krize, predvsem finančnega značaja, do sedaj je vedno znal poiskati najboljšo pot rešitve. To je treba pripisati treznim presojam. Tudi sedaj bo treba trezno pristopiti k reševanju stanja, predvsem je treba v kali zatreti karierizem in nestrokovnost.

Ostaja nam upanje, da se bo tudi to obdobje zaključilo dobro, pozitivno. Seveda se moramo vsi truditi, da bomo prispevali k takemu ozračju, ki bo omogočalo nujne spremembe.

V tej številki vam ponujamo v branje marsikaj. Opozarjamo vas predvsem na razpis o poimenovanju akrilne galanterije.

Pričakujemo, da se boste odzvali našemu pozivu in sodelovali pri izbiri najboljšega imena.

UREDNIK

Vesti iz tozdov

Vrtec na Dvoru

Varstvo otrok je lahko velika težava za mlado družino, v kateri sta oba starša zaposlena, vse težje pa je, če družina živi v kraju, kjer ni organiziranega varstva otrok. Vse to pa so dobro poznali in občutili naši delavci na Dvoru in bližnji okolici, saj so vse do 1. 9. 1986 bili primorani svoje otroke voziti v VVE Žužemberk ali pa si poiskati »privatno« varstvo, kajti vse do lani je bilo na Dvoru organizirano le eno družinsko varstvo za 6-7 otrok.

S 1. 9. 1986 je bil odprt vzgojno varstveni oddelek na Dvoru. S tem se je uresničila tudi zahteva naših delavcev, ki je bila postavljena ob združitvi vrtcev v VVO Novo mesto, kamor sodi tudi enota Straža.

Projekt za vrtec na Dvoru je izdelal Dolenjski projektivni biro in sicer za adaptacijo bivše drvarnice in kuhinje OŠ Dvor. Vsa gradbena dela je izvajala DO »Gradbenik«, kar je stalo približno dve milijardi din. Za opremo vrtca je poskrbela DO »Slovenijales« iz Ljubljane, kar je stalo še dodatnih 800-900 milijonov din. Sredstva za nov vrtec je zagotovila Skupnost otroškega varstva Novo mesto.

V vrtcu so najprej uredili eno igralnico, v kateri poteka mala šola, s 1. 9. 1986 pa še eno igralnico. Lepo imajo urejene tudi predprostore — garderobe in sanitarije. V vzgojno varstveni oddelek, ki organizacijsko spada pod OŠ Žužemberk, je trenutno vključenih 35 otrok. Od tega 20 otrok obiskuje malo šolo. Trenutno sta v vrtcu zaposleni 2 vzgojiteljici in varuhinja.

Ob obisku so mi povedali, da jim je TOZD TGD že poklonil svoje »prve igrače«. Mislim, da so tega najbolj veseli otroci, prav pa je, da se stiki med VVO in našo DO ohranijo oz. gojijo, saj je prav v lesni industriji veliko »odpadkov« — drobnih lesenih predmetov, ki otrokom, kot vzgojiteljicam pridejo prav pri igri.

Naj končam z željo, da bi se otroci v novem vrtcu na Dvoru dobro počutili in z zahvalo tov. Padovan Mariji — tajnici SIS otroškega varstva Novo mesto, ki je veliko truda vložila v imenovano delo.

Alenka Vidmar

Delo v drugem delu rekonstrukcije lakirnice se nadaljuje

TOZD TDP bide bitko s časom in kapacitetami obstoječega novega dela lakirnice. Zaradi tega močneje pospešujemo rekonstrukcijo drugega dela lakirnice, da bi čimhitreje prišli do celote in v novi lakirnici vzpostavili normalni delovni ritem in pogoje dela.

Na petkovi seji koordinacije izvajalcev smo izdelali terminski plan kontinuiranega in koordiniranega dela v drugem delu lakirnice. Tako bojo v tednu od 12.1. 1987 do 16. 1. 1987 zaključena gradbena dela, v sredini tedna 14. 1. 1987 pa bomo pričeli dela na montaži opreme in instalacij.

Dela na montaži opreme bomo v mejah možnosti pospešili in upamo, da bi pri normalnih vremenskih razmerah bila zaključena v sredini prihodnjega meseca februarja. Upamo, da bo vse potekalo po načrtu, to pa si želijo tudi naši delavci lakirnice, predvsem zaradi normalnega dvočimenskega dela, boljših delovnih pogojev in možnosti za boljšo kvaliteto izdelkov.

Silvo Mišjak

V tozdu BOR so končno uredili tudi varno skladišče vnetljivih tekočin. S tem so se rešili neprestanega nerganja inšpektorjev in vsaj enega od Damoklejevih mečev nepredvidljivosti. (A. Š.)

Kaj je novega v »BLP«?

Glede na težke pogoje gospodarjenja, na negotovost, ki nas že dalj časa spremlja in bo prisotna tudi naprej, smo se v Novolesu odločili, da število neznank v poslovanju (prodaji) omejimo na minimum, tako da spoznamo trg, tržna dogajanja in na to čim hitreje reagiramo.

V funkciji tega cilja je v letu 1986 v TOZD BLP organizacijsko začel SEKTOR ZA RAZVOJ TRŽENJA, znotraj katerega deluje tudi »Služba tržnih raziskav«.

Osnovni namen delovanja Službe je pridobiti, eksploatirati in prezentirati potrebne (predvsem tržne) informacije. Te informacije naj bi prispevale k optimalnim poslovnim odločitvam.

V Sektorju skrbimo za uvajanje novih izdelkov na trg (domači in tuji) vse do takrat, ko je izdelek že sprejet in je potrebno trg ohranjati in širiti.

Upamo, da bomo uspešno delovali.

Đurda Pehnec

Sovjetski gostje na obisku

V decembru 1986 nas je obiskala ekipa iz ministrstva za gradbeništvo Ruske socialistične republike. V ekipi je bil namestnik ministra za gradbeništvo s svojim štabom. Namen obiska tako visoke delegacije je bil namenjen možnemu nakupu kopalniške opreme v Novolesu. Sovjetska zveza v skladu s politiko voditelja Gorbačova daje čedalje večji pomen standardu ruskega delavca. Za prihodnje kratkoročno obdobje predvidevajo v ta namen za okrog 20% povečanja stanovanjskih površin. Pri izgradnji tolikšnih stanovanjskih kapacitet jim po oceni ministrstva primanjkuje okrog 300.000 kopalnih kadi. Da bi zapolnili ta primanjkljaj, so se zanimali za sodelovanje z Novolesom. Poleg tega želijo sovjetski partnerji zgraditi tudi lastno tovarno kopalnih kadi. Zato se odpira za Novoles možnost dvojnega sodelovanja: prodaja naših kopalnih kadi in prodaja našega znanja. Tovarno v SZ bi naj projektiral Novoles in jo opremil z domačo opremo. Ob obisku smo jim dostavili idejni projekt za 50.000 kopalnih kadi, sedaj je odvisno od njih, ali se bodo za našo ponudbo odločili. Za Novoles bi bilo tako sodelovanje zelo ugodno saj omogoča prodajo tudi akrilnih plošč in nabavo osnovne surovine — monomera — iz SZ, kjer je surovine dovolj. (A. Š.)

Gostje iz Čehoslovaške pri nas

8. in 9. decembra 1986 je bila na obisku uradna delegacija tovarne vezanih plošč iz Žarnovice ČSSR. V delegaciji so bili predstavniki sindikata, partije in poslovodne strukture. S to tovarno imamo že dolgoletne prijateljske odnose, zlasti naša temeljna organizacija vezanih plošč. Dogovarjamo se z njimi da bi te medsebojne stike razširili na gospodarsko, kulturno, športno in druga področja dela, kar naj bi se dogovorili marca letos. (M. G.)

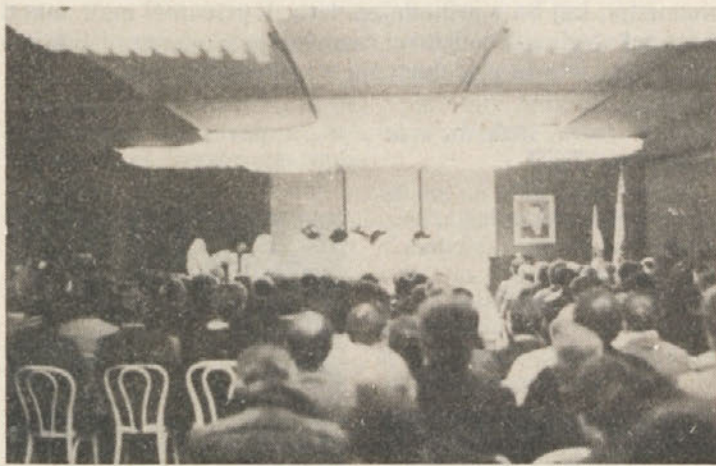

Zadnji dan »delovnega« starega leta smo v Novolesu preživeli različno. Skupno pa je bilo le, da smo preživeli ostanek starega leta dokaj veselo. Vsaj za trenutek smo pozabili na skrbi in zapeli kakšno veselo. Nekateri tozdi so na ta dan organizirali že tradicionalna silvestrovanja. Med tem ji je tudi tozđ TPP, iz katerega je pričujoči posnetek. Tedaj smo si vsi veseli s stiski rok in poljubi zaželeli srečno novo leto. Sedaj smo že krepko zakoračili v l. 87 in upamo, da se bodo naše želje, ki smo jih tedaj izrekli, uresničile! (A. Š.)

Delovna ekipa tozda TES je pod vodstvom tov. Špeliča končno postavila drogove, ki omogočajo montažo ograjne mreže. V bližnji prihodnosti lahko torej pričakujemo, da bo Novoles zavarovan vzdolž reke Krke. (A. Š.)

Vesti iz tozdov

12. 12. 1986 je bila slavnostna seja delavskega sveta DO. Ob tej priliki so bile podeljene nagrade našim jubilantom. (A. Š.)

Tako zahtevno obdelavo furnirja opravljajo v tozdu BOR. Delo ni lahko, saj ameriški kupec zahteva natančno izdelavo izdelkov, ki jih kupuje. Pri nanosu furnirja na mize je potrebna velika pazljivost in znanje. (A. Š.)

Tako izgleda glavni vhod v Novoles v zimski preobleki. Motiv je lep, romantičen, žal pa to leto ne bo preveč romantično. Potrebno bo veliko znanja in naporov, če bomo ohranili vsaj isti standard, kot smo ga imeli v l. 1986. (A. Š.)

Mala anketa

Novoletni prazniki niso zgolj dnevi, ko se veselimo — praznujemo. Ob teh dnevih, posebno še v času po novoletni noči, vsakdo hote ali nehoti, dela bilanco o preteklem letu in nujno razmišlja, kaj bo v prihodnjem letu. V pričujoči mali anketi nam nekateri naši sodelavci razgrinjajo svoja razmišljanja o preteklem letu in pričakovanja v prihodnjem letu.

Kuhelj Anica, delavka v lakirnici na TGD

Leto 1986 je bilo na zas delavke v lakirnici dobro. Prese-lili smo se v novo lakirnico in marsikaterih težav smo se s tem otresli. Izboljšali so se delovni pogoji in ukinjeno je bilo triizmensko delo. Žal je bilo lani treba opraviti veliko

nadur, kar pa ni bilo dobro, predvsem za nas ženske. Za leto 1987 v največji meri pričakujem, da se bo nadurno delo ukinilo ali pa vsaj zmanjšalo. Tudi plače se naj dvignejo, saj je vse drago, karkoli kupiš. Moja izrecna želja je, da bi bili zdravi, da bi bil mir na svetu in da bi uspešno poslovali, saj nam le-to konec koncev prinaša večje osebne dohodke.

Legan Alojz

Naš tozd neprestano obnavljamo. Radi bi dosegli čimboljše rezultate in boljše delo in s tem tudi boljše osebne dohodke. V tem letu si želim, da bi čimprej izboljšali pogoje dela v strojnem oddelku. Poleg tega si želim, da bi se povečali osebni dohodki, povečala pridnost pri delu in odgovornost slehernega posameznika do dela. Vsek izmed nas bi se moral zavedati, da mora dati iz rok kakovosten proizvod in da

mora paziti na materiale, s katerimi razpolaga. Moja posebna želja je, da bi se v našem

tozdu močno povečalo spoštovanje tako med sodelavci kot tudi med delavci in vodstvom tozda. Življenje v našem tozdu bi moralo biti enako kot v družini, brez konfliktov.

Grabnar Jože, predelavec, TPI

Preteklo leto je bilo za nas delavce v TPI-ju kar dobro. Dela smo imeli dovolj, tudi or-

ganizacija proizvodnje je bila dobra. Vzdušje med sodelavci je bilo dobro. Skratka, leto 1976 smo preživeli dobro, žal so bili le osebni dohodki prenizki. Od l. 1987 pričakujem,

da bo vsaj tako dobro kot je bilo lani. Želim, da bi dobro poslovali, da ne bi bilo izgub. Dobro poslovanje nam zagotavlja obstoj. Upam, da se bodo tudi osebni dohodki popravili.

Kokalović Branko, delavec v decimirnici, Žaga Straža

Lansko leto je bilo uspešno. Mislim, da je bilo vse v redu in prav, nismo doživeli večjih pretresov, ki bi motili utečeno življenje v tozdu. Predvsem mislim, da je bila organizacija dela dobra, še najbolj organizacija prevozov, prehrane, zaščitnih sredstev ipd. Kritično bi ocenili le občasno dostavo zelo slabe hlodovine. Žal pa so nizki osebni dohodki prispevali k temu, da se je v našem tozdu zamenjalo veliko delavcev. Za l. 1987 pričakujem in upam, da se bodo

razmere izboljšale. V novo leto smo stopili kar v redu, zato si želim, da bi letos uspešno izpolnili plan proizvodnje izvoza in kapacitete ter tako ustvarili tudi pogoje za izplačilo večjih osebnih dohodkov.

Mavser Igor, predelavec v grobi strojni, TDP

Lansko leto je bilo dobro, vsaj za mene. S sodelavci smo se dobro razumeli tudi osebni dohodki so bili še kar dobri. Žal pa nas tare star problem z dobavo materiala. Poleg tega pa v zadnjem obdobju zadovoljstvo vse bolj pada, prej je bilo več veselja in sodelovanja pri delavcih. Za leto 1987 pričakujem, da se bodo izboljšali pogoji dela. Nabaviti je

treba nekaj novih strojev, predvsem kopirne rezkarje.

Moja največja želja je, da čimprej izplavamo iz izgub, da bi imeli delo in zaslužek. Ta naj bo tak, da bo omogočal normalno življenje. Dodal bi še željo, da ne bi bilo nesreč pri delu.

Hrovat Kristina, brušenje elementov, TDP

V preteklem letu smo dobro delali. Priznati je treba, da smo vložili veliko truda, imeli smo veliko nadur in nočnega dela. Žal pa finančni rezultati niso sledili našim prizadevanjem. Upamo, da bo v prihodnjem letu boljše. Na delo radi hodimo, ker se zavedamo, da je to za nas in naše družine kruh. Doma sem v bližini Novolesa in nerodno bi bilo, če bi mora-

la iskati zaposlitev drugje. Zato želim, da bi šlo Novolesu dobro.

Mala anketa

Jakob Krštinc,
izmenovodja TVP

V letu 1986 smo si plane pravično postavili, čeprav poslovni rezultati še niso dokončno znani, menim, da večjega izpada ne bi smelo biti. Težave smo imeli z:

- zastarelimi stroji,
- slabo surovino, hlodi so bili lani dosti slabši kot preteklo leto,
- pomanjkanjem ljudi, na ključnih strojih so se pojavili novi ljudje, ki pa pogosto še nimajo dovolj izkušenj. To je tudi naša krivda, saj smo premalo pozornosti posvetili izobraževanju. Tako se nam zgodi, da ob bolezni oz. drugi odsotnosti izkušenih delavcev težko izvršimo proizvodnjo,
- kupci, ki imajo raznovrstne zahteve, katerim se moramo v proizvodnji prilagoditi ipd.

Pohvaliti moram požrtvovalnost naših delavcev. Resnično so dosegali in presegali norme, čeprav v našem tozdu primanjkuje strokovnega kadra, smo si preostali prizadevali v toliko večji meri, da smo zadovoljivo opravili delo. Občutek pa imam, da so osebni

dohodki glede na vloženo delo in rast življenjskih stroškov in v primerjavi z drugimi DO prenizki. Za leto 87 nimamo še planov, vendar pa menim, da bomo ohranili vsaj takega kot v preteklem letu. Mislim, da ne pretiravam, če rečem, da smo v TVP sposobni izpeljati še tako

zahtevne proizvodnje in to v proizvodnji kot tudi v režiji, saj smo star in izkušen kolektiv.

Za leto 1987 si želim, da bi predvsem izboljšali medsebojne odnose, povečali odgovornost in to ne samo v tozdu ampak tudi v DO, kajti to je eden od temeljnih kamnov našega obstoja. Naj dodam še to, v TVP smo bili že od nekdaj pretirano varčni in to na vseh področjih, želel bi, da bi bili taki tudi drugi.

A. ŠTRBENC

Nekatere spremembe v sistemu osebnih dohodkov

Po dolgotrajnih pripravah smo na delavskih svetih temeljnih organizacij in delovne skupnosti v decembru 1986 sprejeli nekatere spremembe in dopolnitve na področju nagrajevanja, ki naj bi ponovno povečale motivacijo vseh zaposlenih za boljše delo.

Spremembe se nanašajo na dve področji in sicer na področje

- razvida del in nalog ter
- ugotavljanja delovne učinkovitosti.

Na področju razvida del in nalog smo naše samoupravne splošne akte uskladili s samoupravnim sporazumom o skupnih izhodiščih in nekaterih osnovah za razporejanje dohodka, čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v lesarstvu (po domače branžni sporazum) in zakonom o usmerjenem izobraževanju.

S temi spremembami smo tudi na proizvodnih delih in nalogah postavili višje zahteve po znanju, kot dosedaj. Seveda se naša obstoječa kvalifikacijska struktura ne pokriva z novo sprejeto zahtevnostjo, tako, da bo sledil proces permanentnega izobraževanja.

Na področju ugotavljanja delovne učinkovitosti pa smo sprejeli naslednje spremembe:

— v vseh TOZD sta sprejeta samo dva merila in sicer:

— doseganje časovnih normativov

— doseganje plana proizvodnje

V TOZD TVP, TDP-OPS in ŽAGA pa l.l. uvažamo tudi na novo postavljena merila kakovosti (o tem bomo poročali v naslednji številki našega glasila!).

Istočasno smo pretvorili količnik učinkovitosti na nivoju DO iz 1,432 na 1,150 oz. za 24,50% ukinili faktor stimulacije izvoza in dodatni faktor stimulacije proizvodnje in vse spremenili v vrednost enote dela.

V nadaljevanju pa želim prikazati konkreten izračun po novih merilih za POPO-LNOMA IZMIŠLJEN PRIMER in sicer:

- delo dopoldne
- mesečno 184 ur
- povprečni VED DO 372 din (preoblikovan VED)
- povprečna sestavljenost 2.00
- prispevki iz OD 30.31 (občina Novo mesto)

Izračun	Minimalni OD	Maximalni netto OD
Dosedanja merila	61.013	111.260
Nova merila	81.093	148.353

Ponovno poudarjam, da je to samo teoretični izračun, ki pa je možen, zato je ob boljšem delu možnost slehernega delavca, da dobi bistveno višji OD!

To je samo kratek prikaz teh sprememb, ker ocenjujemo, da bi daljši prikaz samo zameglil sliko oz. da ga večina delavcev ne bi prebrala. Ob tej priliki bi se

zahvalil vsem sodelavcem v delovni skupnosti in v temeljnih organizacijah, ki so konstruktivno sodelovali pri oblikovanju in sprejemu teh sprememb.

Marjan Grabnar

Gostje na proslavi 25-letnice SIGMAT-a

Petindvajset let tozda Sigmat v Brestu

Razvoj tozda od obrtniške proizvodnje do tehnološko visoke zahtevne industrijske proizvodnje

27. 12. 1986 je tozda SIGMAT praznoval svojo 25-letnico obstoja. Sigmato razvojno pot karakterizira nenehen vzpon. Začetek ni obetal kaj prida bore prihodnosti. V nekdanjih štalah in kletih so se v prostorski stiski delavci – invalidi trudili, da bi iztisnili čimveč. Delo je bilo obrtniško, vsekakor dolgoročno neperspektivno. Le čudež bi lahko omogočil trdno razvojno pot. Ta se je tudi zgodil. To so bili pridni, garaški ljudje, ki so prinesli invalidski delavnici primarne in perspektivne proizvodne programe. Tako se je razvila samostojna enovita DO, ki si je morala sama utirati poti v svetu industrije. Proizvodni programi so bili očitno dobro izbrani, saj je tozda SIGMAT, ki se je leta 1977 priključil k DO Novoles, doživel razcvet in postal zgledna tovarna, ki obvladuje tehnološko visokozahtevno proizvodnjo. Ne samo to, poudariti je treba, da njen strokovni kader razvija nove in nove stroje in naprave, ki terjajo veliko znanja in sposobnosti. Pot razvoja je načrtana in temelji na trdnih programih, zato obstoja upravičeno upanje, da tozda SIGMAT čaka lepa prihodnost.

Obletnice so čas, ko se oziramo nazaj v preteklost, jo ocenjujemo in primerjamo s sedanjostjo in ko želimo vsaj nekaj slišati o prihodnosti.

TOZD SIGMAT slavi letos 25 letnico obstoja. Njegova preteklost je bila vseskozi zelo burna, večkrat pa tudi negotova.

Nastal je leta 1961 ko je bil z odločbo Občinskega ljudskega odbora Videm – Krško ustanovljen ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV IN DRUGIH OSEB. Soutstanovitelja sta bila še Zavod za zaposlovanje delavcev Videm – Krško in Komunalni zavod za socialno zavarovanje Novo mesto.

Leta 1961 – so torej iz nekdanjih Leskovškovih štal in kleti sredi stare Brestanice nastali začetki SIGMATA. Tukaj med nami je še nekaj sodelavcev, ki se spominjajo, kako so ob začetku urejanja odnesli iz starih prostorov jasli za krmljenje živine.

Proizvodnja je bila v začetku obrtniška in naročniška. Izdelovali pa so od pipcev, podkvic za čevlje, raznih sponk, še tudi mizarske izdelke, polagali parkete in se bavili z adaptacijo stavb, pri čemer so se ukvarjali tudi z električarsko, kleparsko in instalatersko dejavnostjo.

Leta 1964 je Zavod izgubil privilegije iz naslova zaposlovanja invalidov in moral si je zastaviti lasten, trdnejši proizvodni program. Uslužnostne dejavnosti so zamrle na račun začetka razvijanja kovinske dejavnosti. Vendar tudi s tem ni bilo uspeha, kajti poslovanje je bilo vse do leta 1966 slabo in se je zavod znašel vsled izgube pred likvidacijo.

Vendar pa prav leto 1966 štejejo za eno izmed prelomnih. Za direktorja je prišel tov. Ivan Jenkole in še nekaj drugih strokovnih sodelavcev. Kolektiv je poiskal nov proizvodni program in v dokaj slabih delovnih pogojih pričel s serijsko proizvodnjo hidroforjev, tlačnih stikal in prvih betonskih mešalcev. To so bili takrat iskani proizvodi na našem trgu in je prodaja le-teh tekla zelo dobro. Zaradi slabih poslovnih rezultatov v preteklih letih, pa Zavod ni bil deležen nikakršne podpore od drugod, s katero bi si zagotovil hitrejši razvoj v smislu povečanja proizvodnega programa in obvladovanja tržišča, zato je iskal dodatne programe ter v tem iskanju odkupil na Krškem polju leta 1968 manjši obrat za proizvodnjo betonskih izdelkov in gramoznico.

Z ustvarjenimi sredstvi in izdatno pomočjo Elektrarne Brestanica v letu 1969 je Zavodu uspelo zgraditi nove prostore na

Nagovor Vinka Zalezine, direktorja

sedanji lokaciji in s tem doseči drugo prelomnico v svojem obstoju. Delovni pogoji so se izboljšali s tem pa tudi pogoji za doseganje boljših delovnih rezultatov. Leta 1970 se je kolektiv odločil, da se preimenuje in registrira v delovno organizacijo, leta 1971 pa se je preimenoval v Strojno industrijo in gradbeni material – SIGMAT Brestanica. Tega leta je kolektiv prejel tudi priznanje OF slovenskega naroda za uspešen in hiter razvoj.

Žal pa kljub veliki konjunkturi izdelkov SIGMATA njegov program povečanja proizvodnih kapacitet ni bil deležen potrebne podpore, zato ga je bilo potrebno za določen čas odložiti, kar je bilo skoraj usodno za SIGMAT.

Kar trije drugi kolektivi v državi so začeli z množično proizvodnjo betonskih mešalcev, od teh sta bili 2 tovarni namensko in na novo zgrajeni izključno za proizvodnjo betonskih mešalcev (LIV Postojna, LIFAM Stara Pazova). Vsi napor znotraj kolektiva, da bi razširili ta program, pa so zvedeneli in SIGMAT je bil spet pred velikim problemom – poiskati je bilo treba nove proizvodne programe. Dodatno so nastale težave glede lokacije vsled nameravane gradnje planske elektrarne.

V tem času je na pritisk SO Krško bil SIGMAT prisiljen še v letu 1974 opustiti gradbeno dejavnost, kot nadomestilo pa se naj bi v Brestanici zgradila tovarna gradbene plastike. Obrat gradbenega materiala pa je prevzela DO SAVA Krško.

Program gradbene plastike je zahteval izgradnjo proizvodnih prostorov in s tem povečanje gradbene lokacije. Vendar pa so bile dane obljube hitro pozabljene in vsa nadaljnja usoda tega programa prepuščena SIGMATU.

Tako je nanoslo, da so bili s pomočjo republiških rezerv in razumevanja Agrokombinata Krško odkupljeni opuščeni hlevi v Velikem Podlogu, kjer je v sorazmerno kratkem času stekel okrnjen program gradbene plastike, zreduciran na pojem – laminirani poliester.

V ta čas sovpada izgradnja Tovarne akrilnih proizvodov v Trebnjem, katere investitor je bil NOVOLES, prišlo je do delitve programa. Svetlobne kupole je začel proizvajati TAP, podnožja teh kupol pa so ostala SIGMATU. Tako je nastala prva programska veza SIGMATA z NOVOLESOM, ki prebaste v letu 1976 do priključitve SIGMATA k DO Novoles. To pomeni tretje – vsekakor pa bistveno prelomno obdobje v zgodovini SIGMATA.

Ta povečava je omogočila v letih od 1979 – 1980 vključitev novega programa proizvodnje airless aparatov. Vzpostavljeni so bili prvi poslovni stiki s firmo WIWA iz ZRN in sklenjena je bila leta 1979 pogodba o poslovno-tehničnem sodelovanju s to firmo. Zastarela strojna oprema, neustrezni prostori in drugi pogoji dela, še vedno zelo skromna kadrovska zasedba in ukoreninjena obrtniška miselnost ter iz te izhajajoč obrtniški sistem proizvodnje, pa niso zagotavljali napredka pri osvajanju tega – lahko rečemo – zahtevnega izdelka. Osvajanje proizvodnje je bilo prepuščeno zunanjim kooperantom, kar je dodatno uspavalo domače kadre.

Leta 1981 je bila sklenjena pogodba o dolgoročni proizvodni kooperaciji še s firmo WAGNER iz Švice na področju proizvodnje aparatov AIRLESS, ki so sicer enaki izdelki, vendar imajo mnogo širši program drugih tehničnih sredstev za površinsko zaščito.

Takratna kadrovska struktura in stopnja opremljenosti pa nista dovoljevali širšega pristopa k osvajanju proizvodnega

Direktor Zalezina Vinko med govorom

programa firme WAGNER, zato je sodelovanje ostalo le na sestavi določenih proizvodov in prodaji proizvodov zunanjih domačih kooperantov (motorji, kabli), ki jih je SIGMAT dobavljal firmi WAGNER v okviru kooperacijske pogodbe.

Vsekakor pa je treba izrecno omeniti, da je bila leta 1982 zgrajena nova proizvodna hala velikosti 1600 m², ki pomeni eno izmed bistvenih osnov za utrjevanje tozda SIGMAT v naslednjem obdobju. S tem so bile podane osnove za prostorsko reševanje obstoječe in že nakazane nove proizvodnje.

V letu 1982 pride tudi do zamenjave v vodenju TOZD, ki ga prevzame tov. Anton Gabrič. V tem času beležimo tudi pričetek jačanja tehničnih kadrov tozda in na podlagi tega začetne opredelitve proizvodnega programa, ki doživi v letih 1983 — 1984 skupno obravnavo s KPO DO NOVOLES. Bistveno pri tem je, da je prišlo do še tesnejše in kvalitetnejše povezave z firmo WAGNER iz Švice, opusti se pa program WIWA iz ZRN. Proizvodni program se utrdi in predvideva:

1. Proizvodnja tehničnih sredstev za površinsko zaščito (airless aparati, elektrostatiki, pretočni in barvalni sistemi, lakirne stene, druge realizacije na nivoju inženiringa)
2. Proizvodnja opreme
 - cestna oprema: PPZ, JTG
 - oprema objektov: INV. progr.
 - gradbena oprema: BM
3. Poliesterska laminacija
 - svetlobne kupole
 - trakovi
 - športni čolni

To obdobje je bilo zelo burno. Predolgo bi bilo naštevati, kaj se je v tem času dogajalo, zato bi morda v strjeni obliki le bilo mogoče reči naslednje, prišlo je do:

- obračuna z zastarelo in zelo vkoreninjeno miselnostjo, da v SIGMATU nismo ničesar sposobni napraviti sami;
- bitke za pridobivanje kvalitetnih strokovnih kadrov;
- osvajanja proizvodnega programa in to teh. sredstev za površinsko zaščito posebej;
- nenehne kadrovske, orga-

nizacijske in tehnično tehnološke rasti tozda, posebej v kovinskem obratu;

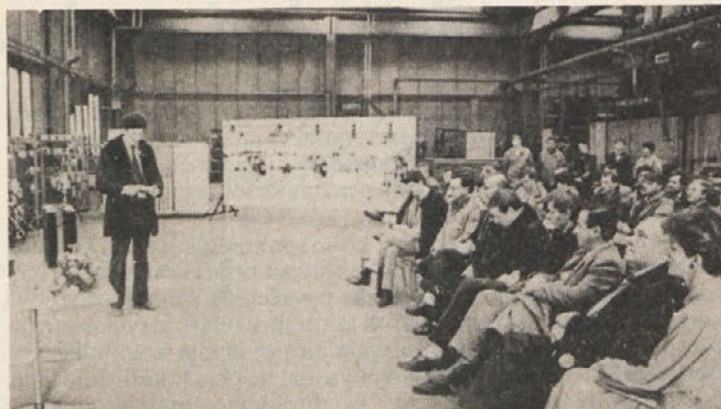
- nabave najnovejših novih strojev in vzpostavitve kvalitetnih merilnih osnov;
- zniževanja prevelike fluktuacije kadra, zlasti strokovnega.

Ti napori so rodili rezultate, na katere smo lahko upravičeno ponosni, odražajo pa se v:

- osvojenem proizvodnem programu aparatov airless po načrtih WAGNER za črpalni del;
- osvojitvi 4 vrst lastnih zračnih motorjev za aparate AIRLESS;
- osvojitvi cele vrste zelo zahtevnih delov in sklopov visokotlačnih armatur;
- osvojitvi proizvodnje lakirnih sten in ventilatorjev v glavnem za izvoz k firmi WAGNER in to v letnih količinah preko 250 kosov;
- osvojitve lastne pretočne črpalke;
- instaliranju prve CNC stružnice v letu 1986 in uporabi lastnega kadra za ta strojin že aktivno delo tega stroja, ki je porok za nadaljnjo tehnično-tehnološko razširitev in prodajo naših izdelkov firmi WAGNER;
- končni utrditvi vseh tehničnih služb (čeprav še niso v celoti zasedene), pri čemer zavzema zlasti inženiring najpomembnejše mesto kot porok za nadaljnji tehnični razvoj tozda.

Posebej je potrebno poudariti, da se je v tem letu že pričela, nekaj je tudi že končanega, obdelava 18 kvalitetnih novih projektov s področja tehničnih sredstev za površinsko zaščito, ki bodo pripomogla k dodatni neodvisnosti od dragega uvoza in močno utrdila naš proizvodni program in s tem prisotnost na domačem trgu. Nadalje štejemo za zelo pomembno močno povečano aktivnost prodajnih služb BLP za naš proizvodni program, kar je eden od bistvenih premikov in garant prodaje naših izdelkov kar nam zagotavlja napredek.

V letošnjem letu je prišlo, lahko rečemo, tudi do jasne opredelitve proizvodnega programa obrata poliesterske laminacije. Pri tem je potrebno poudariti, da programska orientacija tega obrata sloni na:

Predstavnik DPS Krško, Aleksander Strupeh

Mislim, da je bilo o razvoju in prehojeni poti današnjega jublanta povedano že vse, vendar je potrebno poudariti, da je SIGMAT eden od temeljev socialne varnosti delavcev v tej dolini oziroma v tem delu občine.

V celotnem sistemu, v katerega je poslovno vključen, lahko vedno najde ustrezno mesto, s primernim znanjem ter glede na svojo velikost je sposoben v kratkem času slediti spremembam v tako nepredvidljivih današnjih pogojih gospodarjenja. To je v svoji preteklosti tudi že dokazal. Prav taki kolektivi naj bi bili ob ustreznem vlaganju v znanje in razvoj ost prodornosti pri osvajanju zahtevnih programov bodisi samostojnih bodisi v okviru poslovnega sistema, ki bodo dajali največ, tako na domačem kot tudi na tujem trgu. Prepričan sem, da takšna volja in želja obstaja. Vsi temeljni akti gospodarskega načrtovanja v okviru občine takšne cilje in želje vsekakor podpirajo. Smatram, da mora biti osnovna usmeritev z delom sorazmerno majhnega kolektiva usvariti veliko ime SIGMAT.

Naj ob koncu čestitam vsem članom kolektiva ob vašem jubileju, vsem prisotnim, posebej pa še dobitnikom priznanj.

- proizvodnji svetlobnih kupol, svetlobnih trakov in dela plovil za sladke vode (kanu, kajak, ribiški čoln — vsi so tudi izvozne postavke, letos že preko 300 kom za ZRN!);
- razširitvi programa sladkovodnih plovil;
- uvajanju popolnoma novega programa morskih plovil dolžine 12 m, za kar so raziskave, deloma pa tudi že začetna osvajanja, v teku.

V tem obratu smo letos zaposlili prvega dipl. ing. kemije.

Iz navedenega se daugotoviti, da v TOZDU SIGMAT vemo kaj hočemo, vemo kaj je za to potrebno storiti in končno je to

tista vez, ki nas kot kolektiv in vsakega posameznika v njem vsak dan bolj povezuje v borbi za doseganje ciljev, ki smo si jih zadali.

Edino z jasno programsko usmeritvijo, pridnim delom, doseženimi uspehi in dobrim gospodarjenjem, bomo še nadalje deležni vsestranske podpore vodstva DO Novoles, ki nam je v preteklem obdobju pomagalo pri opredelitvi in izpeljavi in utrditvi naše programske orientacije.

Naj zaključim s pozivom: le dobro organizirani, informirani in opredeljeni v naših naporih, bomo lahko premagali vse težave.

Predsednik DS, tovariš Čerin podeljuje priznanje zaslužnim delavcem tozda

Spremembe v legi medeničnih organov

Piše in riše:
Ivan Balog

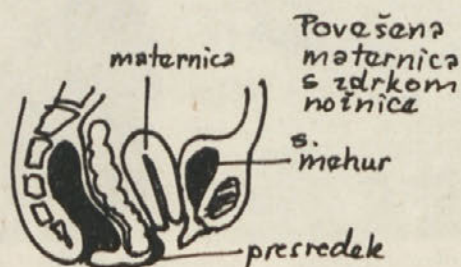
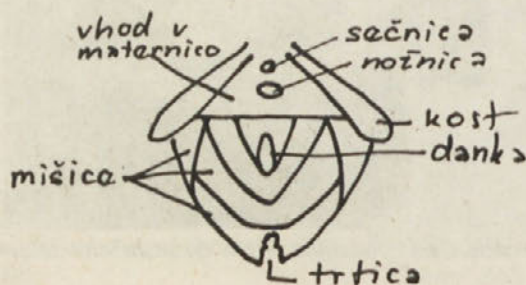
Spremembe v legi notranjih ženskih organov so dokaj pogoste, povzročajo težave in terjajo klinično zdravljenje.

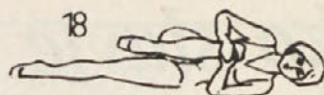
V praksi se najpogosteje pojavljajo: upognjenost maternice navzdol ali premočna upognjenost navzdol ter povešenost in zdrk notranjih spolnih organov.

O povešenju govorimo tedaj, ko so spolni organi nižji, kot je to potrebno za njihovo normalno gibljivost in pri tem ne molijo iz srama. Zdrk pa pomeni močnejšo povešenost spolnih organov, ki pri tem molijo iz srama. Vzrok takih sprememb je pogosto razvije po porodih, če se je pretrgala ali pretegnila kaka mišica v medeničnem dnu. Dodatno vpliva na ta pojav tudi določena oslabeledost materničnih vezi, ki dopuščajo premaknitev in

povešenje maternice. Svojo vlogo odigra pri tem tudi povešen trebuh, kjer drobovje ne visi več v trebušni votlini pripeto na prepono in močnejše pritisne na medenično dno. Težave, kot posledica povešenih trebušnih organov, se večinoma začnejo z občutkom, kot da nekaj pritiska navzdol in navzven. Temu občutku kmalu sledijo bolečine zaradi nategovanja vezi, zapeke in iztok iz nožnice. Značilne so tudi težave z mehurjem, težave z pogostim tiščanjem po uriniranju, pri nekaterih pride do puščanja vode, in končno pride tudi do vnetja mehurja.

Pri nekaterih bolnicah se zdravljenje omejuje na gimnastiko in vlaganje opornih naprav, pri drugih bolnicah pa je potrebna operativna korektura – plastion.

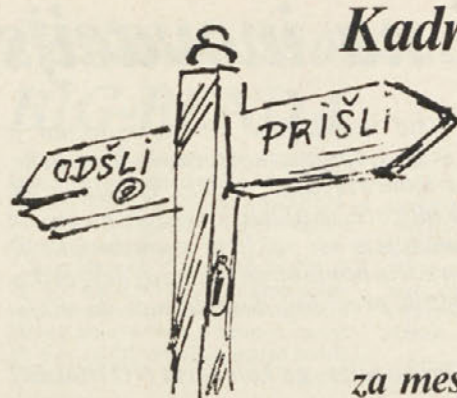

Vaje

1. Stoječi položaj, stoja spetno, roka vzdolž telesa. Vzdignite roke v stran in navzgor – vdihavajte. Ponovite 3–5–6 krat.
2. Hodite normalno, na vrhovih prstov, s prekrizanim korakom, na zunanjih robovih stopala v času 1–1,5–2 minuti.
3. Stoječi položaj, noge v širini ramen, roke vzdolž telesa. Nagnite se nazaj in vzdignite roke navzgor – vdihavajte; nagnite se naprej in se ne da bi upogibali noge v kolenih dotaknite tal – izdih (sl. št. 1). Ponovite 6–8–10 krat.
4. Stoječi položaj, stoja spetno, roke na pasu. Kroženje z boki (sl. 2). Dihanje svobodno. Ponovite 8–10–12 krat.
5. Stoječi položaj, noge v širini ramen, roke vzdolž telesa. Poklekните kot vzmet in izprožite roke nazaj – izdih (sl. 3), vrnite se v začetni položaj – vdih. Ponovite 6–8–10 krat.
6. Stoječi položaj, nagnite se naprej, noge širše od ramen, (široka razkoračena stoja), roke vstran. Telo obračajte izmenično v desno in levo (sl. 4). Ponovite 8–10–12 krat. Dihajte prosto.
7. Stoječi položaj. Držite pred seboj palico in jo prekorajajte. Dihanje prosto. Ponovite 8–10–12 krat.
8. Stoječi položaj, roke izza glave. Razširite komolce vstran – vdih, stegnite komolce in se 2–3 krat nagnite naprej – izdih. Ponovite 3–5–6 krat.
9. Sedeč na tleh, noge upognjene v kolenih, z rokami se oprite nazaj. Stisnite kolena, napnite mišice prepone in potegnite ustje danke – vdih (sl. 5), razširite kolena in opustite mišice prepone – izdih. Ponovite 8–10–12 krat.
10. Sede na tleh, noge upognjene (skrčene) privite ob prsa. Naredite poveljko na hrbet – vdih (sl. 6), vrnite se z začetni položaj – izdih. Ponovite 3–5–6 krat.
11. Sede na tleh, noge razširje-

- ne, z rokami se naslonite nazaj. Noge obračajte navznoter, napenjajte mišice prepone in potegnite ustje danke – vdih, noge vrnite na zunanjo stran in popuščajte preponske mišice – izdih (sl. 7). Ponovite 8–10–12 krat.
12. Leže na hrbtu na poševni podlagi, katere rob naj bo privzdignjen 20–30 stopinj. Noge naj bodo iztegnjene in skupaj. Pritiskajte noge eno ob drugo in maksimalno napenjajte preponske mišice in povlecite ustje danke 3–6–8 sekund. Opustite se in se spočijte 15–20 sekund. Ponovite 4–7–10 krat. Dihajte prosto.
13. Položaj enak. Opustite mišice vsega telesa in kolikor morete globoko dihanje 30–40 sekund.
14. Položaj enak. Posnemajte gibe kolesarja (sl. 8) v času 0,5–1–1,5 minut. Dihajte prosto.
15. Isti položaj. Noge upognjene v kolenih, medenica naj bo privzdignjena. Kolena stiskajte eno z drugim (sl. 9), preponske mišice maksimalno napnite in povlecite mastnik 3–6–8 sekund. Spustite medenico in se 15–20 sekund odpočijte. Ponovite 4–7–10 krat. Dihajte prosto.
16. Ponovite vajo 13.
17. Leže na hrbtu na poševni podlagi, spodnji rob naj bo privzdignjen za 20–30 stopinj, iztegnjene noge privzdignite za 10–15 centimetrov. Strižite z nogami. (sl. 10) v trajanju 0,5–1–1,5 minut. Dihajte prosto.
18. Na enaki podlagi ležeč na hrbtu iztegnite noge in jih prekrizajte. Trdo stisnite noge in maksimalno napnite preponske mišice in potegnite ustje danke 3–6–8 sekund. Spočijte se 15–20 sekund. Vajo ponovite 4–7–10 krat. Dihajte prosto.
19. Ponovite vajo 13.
20. V istem položaju drsite z vrhovi prstov ene noge po notranji strani druge noge k preponam – vdih (sl. 11), vrnite se v začetni položaj – izdih. Enako storite z drugo nogo. Ponovite 8–10–12 krat.

Kadrovske vesti

za mesec december '86

TOZD TVP: prišli: Štravs Franc (iz JLA), Šercelj Janez (iz TOZD TPI).

TOZD ŽAGA: prišli: Žerjav Peter, Pavlovič Ljupko, Pavlovič Veselka, Aščič Juro, Goković Mile, Kavšček Janko in Vene Joško (iz JLA), Blatnik Martin, Stojin Franc, Barbič Albin, Đurđević Nebojša, Šobota Neđo; odšli: Tubanovič Mijat (del. razmerje za določen čas), Mavsar Jože (sporazumno), Škufca Anton (smrt), Bliznac Anton (izjava delavca), Pejič Vlado, Dragoljič Đurađ in Vardič Željko (disciplinska izključitev).

TOZD TPI: prišli: Mohorčič Marko in Papež Stanislav (iz JLA), Kumar Darko, Štrumbelj Stanislav, Kužnik Jože, Hudorovac Bojan, Mrvar Boris (iz TOZD TGD); odšli: Vidmar Ladislav (inv. upokoj.), Šercelj Janez (v TOZD TVP), Jaklič Vera, Kužnik Jožica, Mirtič Jožica, Tekavčič Marta, Dragan Dušan, Golob Igor, Kumelj Ignac in Novak Jože (v TOZD TDP).

TOZD BOR: prišli: Budič Cirila, Hudoklin Martin in Križestarc Muzafer; odšli: Levčič Janez (sporazumno), Zupan Bojan (izjava delavca).

TOZD SIGMAT: prišli: Slamar Milan, Račić Franc, Glas Rudolf, Baškovič Jože, Žulič Jože, Klemenčič Jože, Jivič Simo, Haralovič Irena in Kurtovič Juro; odšli: Čerklić Gradimir (sporazumno).

TOZD IGK: prišli: Gorišek Peter, Radulič Dunja, Bohte Branka, Nose Angela, Kirm Jelka, Markelj Nevenka in Kirm Marjan, Kastelic Stanko (iz TOZD TPP); odšli: Rojč Marija (upokojitev).

TOZD TDP: prišli: Božič Slavko in Kozjan Damjan (iz JLA), Mededović Zlata, Milošič Duško, Trupina Kata, Novak Jože (iz TOZD TPI), Kumelj Ignac, Golob Igor, Dragan Dušan, Tekavčič Marta, Mirtič Jožica, Kužnik Jožica in Jaklič Vera (iz TOZD TPI); odšli: Plantan Pavel in Gorše Marija (sporazumno), Trunkelj Zdravko in Trunkelj Peter (smrt), Župevec Marija in

Gačnik Marija (upokojitev).

TOZD TSP: prišli: Kestnar Jože, Juran Robert in Suštaršič Matjaž (iz JLA), Junc Tatjana; odšli: Dragan Anica in Jakovljevič Anđ (sporazumno).

TOZD TPP: prišli: Luzar Franc (iz JLA) in Škrbec Marjan; odšli: Jankovič Bogomir (izjava delavca), Avguštin Franc (sporazumno) in Kastelic Stanko (v TOZD IGK).

TOZD TAP: prišli: Novak Rajko, Hrastar Anton, Tintor Erna.

TOZD TKO: prišli: Zagorac Dragutin, Vraničar Anton, Malič Zora, Biličič Radko in Pavlaković Dragutin.

TOZD TES: prišli: Šenica Alojz in Potočar Jože (iz JLA).

TOZD TGD: prišli: Hrovat Roman (iz JLA); odšli: Bobnar Srečko (izjava delavca), Lavrič Jože (v JLA) in Mrvar Boris (v TOZD TPI).

DSSS: prišli: Brkič Cveto (iz JLA).

Število zaposlenih delavcev po TOZD 31. 12. 1986

TOZD	M	Ž	SKUPAJ
TVP	122	158	280
ŽAGA	211	36	247
TPI	78	23	101
BOR	94	54	148
SIGMAT	119	38	157
IGK	57	43	100
TDP	219	243	462
TSP	189	180	369
TPP	140	67	207
LIPA	110	35	145
TAP	71	59	130
TKO	131	64	195
TES	126	31	157
TGD	64	74	138
BLP	90	41	131
DSSS	122	99	221
SKUPAJ	1943	1245	3188

Zahvala

Ob smrti moje mame JULI-JANE ČUKAJNE se iskreno zahvaljujem OOS iz TOZD TDP za podarjeni venec in sodelavcem za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

Jože Čukajne

Odmevi na inovacijsko slavlje v Novolesu

»Da bomo dosegli višjo inovacijsko raven, moramo v celotno družbo uvajati višjo stopnjo znanstvene kulture in še bolj skrbeti za nenehno izobraževanje za delo, iz dela in ob delu. Vseposod, kjer je mogoče, uvajamo kompleksno inoviranje, v katerem naj sodelujejo vsi poklicni strokovnjaki in organizatorji dela. Na ta način bomo ob ukrepih za energetske racionalizacije proizvodnih procesov dosegli tudi do 40% čistega prihranka.«

Napis v 41. tednu miznega koledarja NOVOLES

Dne 31. 10. 1986 je bilo v Novolesu inovacijsko slavlje republiškega pomena. Podeljena so bila priznanja inovatorjem — strokovnjakom vseh branž in kvalitet. Eminentni govorniki so poudarjali, kako bistven je njihov prispevek k razvoju in stabilizaciji naše družbe. Pa recitatorji, pa pevski oktet, pa šopek na belo pregrnjeni mizi. Bilo je gala.

Da, tudi Novolesovci so prejeli priznanja. Čestitka. Ob tem pa se mi zastavlja vprašanje, kje so mentorji, spodbujevalci ali pa spremljevalci tem inovatorjem. Ali še bolje; kje se začne inovacija, kaj vse je inovacija in ne nazadnje, ali celo bistveno: koliko je vredna tako za skupnost, kot za posameznika?!

Na dan so prišle samo nekatere. Mnoge — premnoge izboljšave se pa nam zde tako vsakdanje, tako preproste in s tem tudi tako nevedne, da o njih niti ne razmišljamo. Za razmislek in kot primer bom navedel samo eno področje: **FILTROVENTILACIJA IN VRAČANJE REKUPERIRANEGA ZRAKA**

Vsi Novolesovci, ki smo v matični tovarni v Straži vsaj 10 let se še dobro spominjamo, koliko prahu in svinjarije je bilo okoli vsakega obrata, kjer je stal ventilacijski sistem.

Našel se je človek v Novolesu, ki je k hiši prinesel boljše rešitve, predvsem čistejše in kar je najbolj važno, naprave so imele možnost vračanja rekuperiranega zraka.

Dolgo je trajalo in še traja prepričevanje predvsem vodilnih in vodstvenih delavcev Novolesa, da so to dobre naprave, sigurne v obratovanju in se ob pravilni uporabi zaradi vračanja toplega zraka, v dveh zimah izplačajo. Ali to kaj velja?!

Pred več kot deset leti je Tone Grandovec, dipl. ing. strojništva opozarjal, da v tovarniškem kompleksu Novolesa v Straži grozi »toplotni in-

farkt«. V ta namen je bil ugrajen, oziroma dograjen mazutni kotel za potrebe eventuelne krize. Tudi potrebe po dodatnih količinah toplotne energije so v tem kompleksu rasle (nove zgradbe, nove sušilnice, nove temperirnice in drugo), vendar se mazutni kotel skoraj ne kuri, zahvaljujoč tudi znatni toplotni moči vrnjenega zraka iz filtroventilacije. Ali to kaj velja?!

Filterska enota za odsesovanje 75.000 m³/h vrne v obratovalne prostore, kamor se vrača zrak, pri zunanji temperaturi 0° C 600 KW toplotne moči, pri zunanji temperaturi 15° C pa kar 1000 KW. Take naprave so v Straži tri.

Ali to kaj velja?!

Podoben problem je bil v TOZD BOR Krško, kjer zaradi nizkih temperatur kljub povečani kotlovnici, niso mogli delati. Po prepričevanju in dokazovanju o optimalni rešitvi in možnosti preživetja, se je dogradil filtroventilacijski sistem z vračanjem. Minulo zimo je TOZD normalno delal.

Ali to kaj velja?!

Z mnogo dokazovanja o izbiri primerne odsesovalne sistema se je tudi v LIPI Kostanjevica ob preureditvi proizvodnje inštaliral odsesovalni sistem z vračanjem rekuperiranega zraka. Kapaciteta odsesovanja je 160.000 m³/h, kar pomeni prihranka toplotne moči pri zunanji temperaturi 0° C 1300 KW in pri zunanji 15° C kar 2150 KW. Si predstavljate tolikšno kotlovnico in ceno za njeno postavitev?

Ali to kaj velja?!

Tudi v TOZD TPP v Gotni vasi je bil največji problem proizvodnje — nepravilno izbrani filtri. Po letu dni trajajočem prepričevanju o neprimernosti izbranih filtrov in po dveh mesecih dokazovanja z dnevniki, je bil dosežen uspeh — zamenjani filtri z vračanjem zraka. Kapaciteta filtra znaša 90.000 m³/h.

Izračunajte, ali primerjajte prihranek moči.

Ali morda to kaj velja?

Žal v Novolesu še nimamo vsega rešenega. Ureditev čaka-

jo še najmanj trije TOZD-i TDP — vračanje iz filtrov SOP-MA

TVP — kompletna rekonstrukcija — z vračanjem seveda?!

TG — Dvor kompletna ureditev z vračanjem?!

Tako samoumevno je bilo to delo spremljano z velikimi napor in prizadevnostjo nekoga, ki je moral orati ledino na tem področju. Mnogo izračunov in mnogo projektov, ki so na nekaterih TOZD tudi realizirani je napravil. Niti en izračun in niti en projekt ni bil narejen kot njegova delovna obveza in ne v njegovem normalnem delovnem času.

In zahvala? Oh — da! Saj to je tako vsakdanje, tako preprosto in tako nevedno, da o njej niti ne razmišljamo. Kljub temu je temu človeku običal v grlu debel, vroč žganec in v podzavesti mu kljuje ironija na napis iz 41. tedna miznega koledarja Novoles.

Še huje: Dosedanji dobavitelj filtroventilacijskih sistemov, ki so dokazali svojo vrednost, SOP TOZD OPREMA Krško, je po izjavi članov KPO Novoles, predrag, in je potrebno najti cenejšo rešitev. O — joj! Potrebno bo leto in več dokazovanja, da je bila naprava neprimerno izbrana in potrebno bo odšteti dvojno ceno za sanacijo. Nise še zacelila rana v TOZD TPP Gotna vas, kjer so isti člani KPO Novoles morali pomagati reševati problem, pa že ponovno silijo v težave. Zakaj?

S kakšnim interesom?

Zaključek je kratek:
LE ČEVLJE SODI NAJ KOPITAR!!

P. s.

Tisto na začetku o cvetju na belem prtu, pa o pevcih in ostalem, to je že lepo. Lepo bi pa bilo tudi pravilno vrednotiti delo, oziroma rezultate dela

tistega, ki kot dolžnost izhaja iz opisa del in nalog, posebno pa še tistega, ki je opravljen poleg. Morda bo tako pojmovanje inovacija.

No — ta članek ne pričakuje ponovitve gala proslave. Morda mu bo kdo kdajali sredi noči ob montiranju opreme, ali proste sobote, ali praznični dan ob kupu prahu in blata, le rekel toplo — človeško: hvala (nadur tako ne sme imeti plačanih).

-e-č

Projekt SNAP

V službi za informatiko že od novembra dalje tečejo dela na projektu, ki ima delovni naziv SNAP, kar je kratica za SISTEM NAROČANJA IN PRODAJE. S tem projektom bomo vzpostavili direktno zvezo med prodajo in proizvodnjo, ki je ena najpomembnejših povezav v informacijskem sistemu NOVOLES. Pokrivali bomo področja naročil kupcev, disponiranja odpreme, obračuna proizvodnje, odpreme, fakturiranja, blagovnega obračuna in prodajnih statistik.

Na vsakem naštetih področjih bo omogočenih več funkcij, vse pa so usmerjene k poenotenju in izboljšanju pretoka informacij znotraj NOVOLES. Ko bo celoten projekt zaključen bodo v informacijski sistem preko terminalne mreže povezane vse TOZD NOVOLES. Na tak način bodo imeli odgovorni delavci v vsakem trenutku vpogled v stanje zalog izdelkov, stanje odprtih naročil in trenutno realizacijo na katerikoli TOZD, poleg tega pa še pomoč pri planiranju proizvodnje, pregled nad vrednostjo končane proizvodnje, prodanimi izdelki po posameznih kupcih, področjih in programih, kar vse je zelo pomembno za sprejemanje pravih poslovnih odločitev. Do sedaj so se vsi ti podatki obdelovali v glavnem ročno, kar pa je bilo računalniških obdelav, so bile v glavnem mesečne in torej za dnevno odločanje neprimerne.

Da bo projekt kvalitetno izdelan, bo potrebno veliko dela in truda in medsebojnega sodelovanja tako delavcev službe za informatiko, TOZD BLP kot tudi proizvodnih TOZD, uspešno življenje takega projekta pa bo v prvi vrsti odvisno od vestnosti vseh delavcev, ki bodo kakorkoli vezani na posredovanje in uporabo podatkov.

Metod Saje

**CANKARJEV
DOM**

Kulturni in kongresni center
LJUBLJANA, Kidričev park 1

OBVESTILO

Glede na veliko zanimanje za opero *NABUCCO* lahko za 8. marca ponovno organiziramo obisk Cankarjevega doma. Rok za prijavo je do 1. februarja na int. telefon 362.

Komisija za kulturo

Obisk Verdijeve opere Nabucco

V sredo 17. 12. 1986 smo organizirali ogled Verdijeve opere *NABUCCO* v Cankarjevem domu v Ljubljani. Za opero je bilo zelo veliko zanimanje, tako da smo vseh petdeset vstopnic takoj prodali. Prevoz smo organizirali z Gorjanskim avtobusom iz Straže preko Novega mesta v Ljubljano.

Opero *Nabucco* je ugledil Giuseppe Verdi, ki je živel in deloval skoraj celo 19. stoletje in je sodobnik Franza Liszta katerega skladbe smo nedavno slišali na Bergantovem orgelskem večeru tudi v Cankarjevem domu.

Nabucco je opera v štirih dejanjih in sedmih slikah, katere besedilo je napisal Temistocle Solera. Prvič je bila predstavljena 1842. leta v Milanu. Vsebinska je vzeta iz leta 578 pr. n. št. in se odvija v Jeruzalemu in Babilonu. Že sama uvertura nam je dala vedeti, da je to ena izmed vrhunskih opernih stvaritev. Tako nas je mladi dirigent Arnič

z odličnim orkestrom vodil iz arije v arijo do vrhunca te opere, ko smo slišali znani zbor sužnjev, ki ga je operni zbor harmonsko sicer točno interpretiral, vendar mu je manjkalo po mnenju večine poslušalcev več zanosa in polnine. Z vsebino opere smo se seznanili že med potjo v Ljubljano, tako smo lahko uživali v poslušanju odličnih solistov ljubljanske opere, katerih gosta sta bila tudi *Nabucco* — italijanski baritonist in naša svetovna znana sopranistka Radmila Bakočević iz Zagreba, ki je tudi sicer bila kot Abigaila osrednja vokalna, igralska in figurativna osebnost zelo uspele predstave.

Po končani predstavi smo se zadovoljni in polni vtisov odpeljali domov v prepričanju, da smo doživeli lep večer in da se bomo tudi v bodoče odzvali vabilu na tako prireditve.

Drago MEDIC

Mi smo kar smo

*Zdaj pa povem vam kako smo živeli,
ko smo še staro lakirnico imeli.
Ob šestih nam majstrca razdelila je delo
in že se je robo iskat začelo.*

*Na viličarjih ročnih smo jo vozili,
seveda smo dostikrat tudi vse prevrnili.
Sklope nalagat smo se dolgo učili,
pa vendar marsikaterega močno ranili.*

*Res, da smo v težkih pogojih živeli,
a voljo do dela smo vedno imeli.
Ne rečem da ni do zastojev prišlo,
je v zraku vprašanje — kdo kriv je zato.*

*S koncem smo meseca plane lovili,
in marsikatero naduro naredili.
Se širom in daleč je govorilo,
lakirnica naša, bila ozko je grlo.*

*V prepihu in mrazu so leta minila,
in marsikatera je gripo staknila.
Pa so se vrli moške odločili,
in nam lakirnico novo zgradili.*

*Trenutno gotove je le polovica,
zdaj se počutimo kot prišli bi v vice.
V utesnjenih prostorih zdaj delamo mi
in to v treh izmenah, da se kaj naredi.*

*Bolj kot hitimo vse manj naredimo,
a roba je naša iz dneva v dan slabša.
Preveč raznorazno robo imamo,
ko pišemo šihte, se sploh ne spoznamo.*

Rozita Prah

Poslušali smo koncert BIG-BENDA

Komisija za kulturo je poleg mnogih kulturnih prireditev v letu 1986 organizirala tudi ogled koncerta *BIG BENDA* RTV Ljubljana v veliki dvorani Cankarjevega doma.

Koncert je bil 15. decembra 1986 ob 20. uri, kar je bil dokaj neugoden termin, zato smo izredno težko napolnili 50 sedežev avtobusa, s katerim smo se ob 6 h zvečer odpeljali izpred hotela Metropol.

OBIG BENDU pod vodstvom Jožeta Privška je bilo že toliko napisano, predvsem o njegovi legendarni uigranosti in o pomenu v Jugoslaviji in srednji Evropi.

Prvi del koncerta je orkester izvedel sam v drugem delu nastopila gosta *HANNE BOEL* in *JOHNSCHOEDER* o katerih bi lahko zapisali tole.

HANNE BOEL je pevka z vsemi jeziščinami kvaliteta. Aranžmaji njenih skladb so izpod peresa naj-

znamenitejših aranžerjev. Njen nastop je zlit z zvokom *Big-Benda* na najboljši možen način.

JOHN SCHOEDER je beli kitarist, ki igra najbolj »črno harlemsko« kitaro v Evropi. Frasanje in izpeljava sledi vsem pravim obrazcem jazza, ter navlake akademizma in odvečnega tehniciranja. Zares kitarist ki navduši.

Moramo povedati, da so nas navdušili popolnoma vsi nastopajoči, prav tako omenjena solista (gosta) tako solisti v orkestru samem npr. bobnar Ratko Divjak, pozavnist Emil Spruk in seveda prva trobenta Jugoslavije Pero Ugrin.

Podobnih obiskov koncertov in ostalih kulturno pomembnejših obiskov obeta komisija za kulturo *DO* Novoles v letu 1987 še več, kar je seveda želja vseh, ki imajo v naši delovni organizaciji posluh za kulturo.

Janez Doltar

Drugo srečanje UNILES poje

Na sestanku vseh *UNILESOVIH* kulturnikov ob 40 letnici *NOVOLESA* v Straži se je porodila misel, da bi se enkrat na leto srečali vsi *UNILESOVI* pevski zbori vsakič v enem izmed krajev, kjer dela *UNILESOVA* delovna organizacija. Tako je bilo prvo srečanje *UNILES POJE* novembra 1985 v *NOVEM MESTU*, kjer smo se dogovorili, naj bi ta srečanja postala tradicionalna. Komisija za kulturo v *SOZD UNILES* je naredila srednjeročni plan teh srečanj in tako smo se 12. decembra lanskega leta dobili v Duplici pod pokroviteljstvom in vzorno organizacijo »*STOLA*« iz *KAMNIKA*. Nastopilo je sedem zborov in oktetov katerih mecenji so *UNILESOVE DO*: Mešani pevski zbor Svoboda — Duplica, Sopota — Radeče, LIKO —

VERD VRHNIKA, Moški pevski zbor *MEBLO* in oktet *JAVOR*, *MARLES* in *DOLENSKI OKTET*. Program je bil na dokaj visoki ravni saj nekaj sestavov spada v sam vrh Slovenskega zborovskega petja, tako, da je po končani prireditvi še dolgo odmeval spontan aplavz iz polne dvorane kulturnega doma v Duplici kot zahvala nastopajočim in organizatorjem uspele prireditve. Ob zaključni večerji se je veselo razpoloženje ob ubranih pesmih in prijetnem kramljanju nadaljevalo pozno v noč.

Ob slovesu pa smo si zaklicali *NA-SVIDENJE NA 3. SREČANJU UNILES POJE* v *KRASOPREMI* v Dutovljah na Krasu!

Drago MEDIC

Šah

V mesecu decembru je šahovska sekcija *ŠD Novoles* izvedla ekipno med-*TOZD* tekmovanje v šahu. Ekipa *TOZD* so šteje tekmovalce, igralni čas pa je bil omejen na 10 minut za tekmovalca.

Na dan tekmovanja se je v sejni sobi *DSSS* zbralo pet ekip. Pričakovali smo sicer številnejšo udeležbo, vendar z ozirom na to, da je tako tekmovanje bilo v *DO Novoles* izvedeno prvič, vseeno nismo bili razočarani.

Rezultati:

	1	2	3	4	5	št. točk
1. Žaga	●	2	3	2	3	10
2. BLP-CSM	1	●	2	3	2	8
3. DSSS	0	1	●	3	2,5	6,5
4. TPE	0	0	0	●	3	3
5. TES	1	1	0,5	0	●	2,5

Za ekipe *TOZD* so nastopili:

Žaga (Muhič Jurij, Davidovič Ivan, Muhič Jernej)
BLP (Medved Slavko, Cigler Peter, Kregar Slavko)
DSSS (Kosmina Gorazd, Pavlin Lado, Kužat Dragan)
TPE (Paunovič, Blažič, Slak)
TES (Špelič Ivo, Boškovič, Učjak)

Natečaj za poimenovanje programa akrilne galanterije in akrilne opreme

V tozdu TAP v Trebnjem že dalj časa razvijajo iz akrilnih ostankov razne lične in visokofunkcionalne izdelke. Do sedaj so razvili naslednje izdelke:

- mali rastlinjak (cvetličnjak)
- stojalo za revije
- akvarij s klubsko mizo
- stojalo (posodo) za dežnike
- pladen za serviranje hrane in pijače
- telefonska polica
- poljudno sestavljive vitrine
- akrilni sedež
- poštni nabiralnik

Za poimenovanje navedenega programa akrilne galanterije in opreme razpisujemo natečaj z naslednjimi pogoji:

1. naziv oz. ime mora karakterizirati strukturo proizvodov
2. naziv oz. ime naj bo kratko, pojmovno bogato in privlačno

Predloge naziva oz. imena bo ocenjevala komisija v sestavi:

- predstavnik tozda TAP
- predstavnik tozda BLP, sektor za razvoj trženja
- predstavnik razvojnega centra, oddelek za oblikovanje
- predstavnik uredniškega odbora

Prvih pet najboljših predlogov bo tozda TAP nagradil z ličnimi nagradami.

Predloge pošljite do 10. 02. 1987 na naslov:

TOZD BLP

Sektor za razvoj trženja

C. komandanta Staneta 38

68000 Novo mesto

Delavske športne igre občine Novo mesto 1986

Delavske športne igre se odvijajo na območju občine Novo mesto vsako leto, ter tako združujejo delavce kakih dvajsetih delovnih organizacij, ki merijo moči v različnih športnih disciplinah. Tekmovanje poteka skozi vse leto, začenši s tekmovanji na snegu, preko plavanja, atletike do zaključne oblike tekmovanja — sindikalnega športnega dne. Odziv je precejšen, med delovnimi organizacijami prihaja do pravega športnega rivalstva in ekipe se skozi vse leto borijo za čim boljše končno uvrstitve.

Tudi ŠD Novoles uspešno nastopa v tej obliki delavske rekreacije že več let. Čeprav smo precej časa v organiziranosti in v tekmovalnih dosežkih zastajali za vodilnimi »firmami« na športnem področju, pa je zadnja leta opazen precejšen napredek. Tako tudi letos, ko smo med dvajsetimi »firmami« zasedli odlično tretje mesto v moški, ženski in skupni konkurenci.

Izvelek iz rezultatov 25. DŠI občine Novo mesto:

Skupni vrstni red	
— ekipno ženske (uvrščenih 13 ekip)	
	točk
1. KRKA	376
2. PIONIR	350
3. NOVOLES	173
4. ISKRA TENEL	165
5. ISKRA Šentjernej	155

Skupni vrstni red	
— ekipno moški (uvrščenih 17 ekip)	
	točk
1. KRKA	516
2. PIONIR	507
3. NOVOLES	452
4. ISKRA TENEL	393
5. NOVOTEKS	326

Skupni vrstni red	
— moški in ženske (uvrščenih 20 ekip)	
	točk
1. KRKA	892
2. PIONIR	857
3. NOVOLES	625
4. ISKRA TENEL	559
5. NOVOTEKS	429

Te uvrstitve so tudi najboljše ekipne uvrstitve naše DO na DŠI doslej. Še nekatere vidnejše uvrstitve po posameznih disciplinah:

Tek na smučeh:

Gorše Alenka — 2. mesto
Novak Zmago — 3. mesto
Majster Mladen — 3. mesto
Gerbajs Martin — 3. mesto

Veleslalom:

Golob Anica — 2. mesto
Henčič Peter — 3. mesto
Novinec Janez — 2. mesto
Dular Zdene — 3. mesto
Mojstrovic Zvone — 2. mesto

Namizni tenis:

Ženska ekipa DO Novoles — 3. mesto
Moška ekipa DO Novoles — 3. mesto

Streljanje:

moška ekipa DO Novoles — 2. mesto

Šah:

ekipa DO Novoles — 2. mesto

Pikado:

moška ekipa DO Novoles — 1. mesto

Vlečenje vrvi:

moška ekipa DO Novoles — 2. mesto

Atletika:

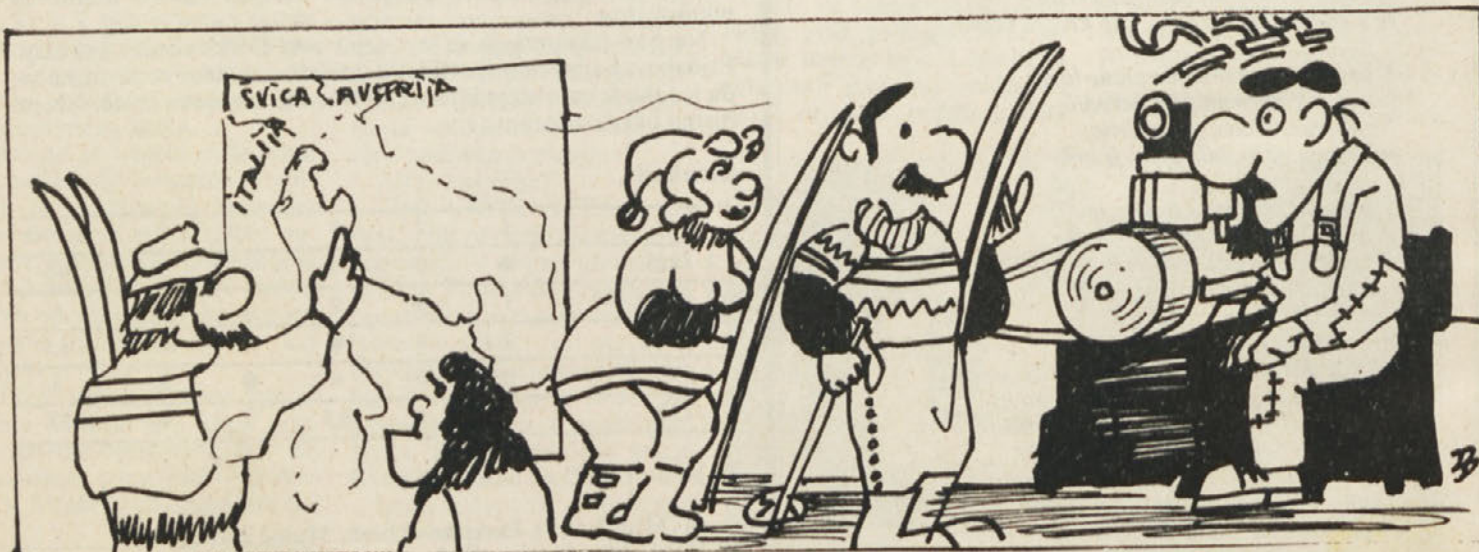
400 m ženske — Milanovič Radojka 1. mesto
šafeta 4 X 100 m moški — 3. mesto
skok v daljino — Potočar Sebastjan 2. mesto

Plavanje:

50 m prosto — Dular Zdene 3. mesto
šafeta 4 X 50 m mešano — (Dular, Curhalek, Šnidaršič, Kosmina) 3. mesto

Cene Moznik

Piše in riše:
Ivan Balog

»Greste z nami?«

»Žal, ne morem iti na zimske počitnice, nimam zimske opreme, pa ne mislim samo na smuči...!«